

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Methodus S. Ignatii De Loyola Ducens Animam ad
Perfectionem per Exercitia Spiritualia**

Vatier, Antoine

Dilingæ, 1689

Tertia Dies Exercitiorum. Occupationes tertiæ Diei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60263](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60263)

TERTIA DIES
EXERCITIORUM.

Occupationes tertiæ Diei.

DISSERTATIO.

De Negotio Hominis Vnico, &
summè necessario.

- Meditatio I. De Morte.
- II. De Judicio particulari.
- III. De Fructibus Pœnitentiæ.
- IV. De Filio prodigo.

Qui tres solum Meditationes vult facere, illam ex Recensitis omittat, quam minùs sibi fructuosam fore sperat, vel duas in unam conjungat, ita ut singulis Horæ dimidium impendat.

Ex Libello Exercitiorum. Legantur Regulæ priores pro discernendis spiritibus.

Ex Thoma Kempensi. Pro I. Meditatione. Caput 23. Lib. 1.

Pro II. Caput 14. Lib. 3.

Pro III. Caput 18. & 19. Lib. 1.

Pro IV. Caput 25. Lib. 1.

Consideratio instituetur de Oratione mentali & vocali.

N 5

Quar-

TER

Quarta Veritas

Explicata in Meditatione de Morte.

Nulli studio parcendum est, ut omni me Salutis periculo expediam, quamdiu id agendi facultas suppetit.

Primum Punctum Meditationis, quod est de necessitate mortis, & incertitudine tam horæ fatalis quàm status illius, in quo nos deprehendet, demonstrat, quòd, cum non habemus, nisi breves vitæ nostræ dies, ad operandam Salutem nostram, nosque ex periculo Salutis nostræ, quod incurrimus, explicandos, quemadmodum nullam de peregrinationis nostræ diurnitate habemus certitudinem, ita neque securi simus de tempore, quò providere nobis imposterum concessum sit: atque adeo instruimur, quòd præsens identidem tempus pro viribus in Salutis nostræ curam par sit impendere, atque ita vivere, ut semper ad migrandum accincti simus, nec unquam imparati deprehendamus. Et hic est propositæ veritatis succus. In hujus porrò genuino intellectu mentis reliquorum punctorum beneficio firmatur.

Nam

Secundò punctò docemur, non fore tutum tempus cogitandi de Salute nostra, cum in fr

tali lecto Mortem cogemur operiri; majores enim tunc temporis erunt angustia, quam ut tranquillas adeo cogitationes patiantur suscipi. Docemur item, hanc carnem nostram non fore aliud, quam putidum cadaver, & indignum proinde, cujus cura aliqua cum Salutis periculo habeatur.

In tertio puncto intelliges etiam, animam ad agendum cum Creatore suo tunc ineptam fore, cum in ipso nimirum Mortis confinio, sui jam immemor, timore & horrore formidabili corripitur.

In quarti puncti discussione cum visurus sis, quo in statu rerum, & anima, & corpus à Mor-teponendum sit, & per consequens intellectu-rus, quid de temporalibus & æternis Bonis sen-tiendum, unà etiam penetrabis paulò profun-dius, quanti referat cogitare quandoque de magno illo extremæ Salutis nostræ negotio; il-lò nimirum, quod Unicum omnem curam no-stram, omnemque operam sibi impendi meretur. Ex quibus omnibus anima tandem con-cludit, decere omnino, ut ab hoc momento de-inceps omni periculo æternæ incolumitatis nos eximere, & in hanc rem vires nostras omnes se-rò curemus intendere.

Medi.

Meditatio

De Morte.

Oratio præparatoria ordinaria.

I. PRÆLUDIUM. Fingam me in lecto decumbere, candelam benedictam una manu jam tenentem, altera Crucifixi imaginem, assistentibus circa pluribus, spectaturis meum ex hac vita abitum.

II. PRÆLUDIUM. Petam à Domino DEO gratiam profundè penetrandi, qua ratione in præsentiarum prospicere Saluti meæ debeam, dum certus adhuc sum de Instrumentis à DEO mihi subministratis, cum de ijs postmodum habendis nulla ratione securus sim.

I. PUNCTUM.

Certa & incerta Hora Mortis,

Consideranda.

Moriendum semel est. Hæc irrevocabilis est sententia, lata in pœnam peccati Protoplastorum: & ipsa corporis nostri corruptibilis indoles id secum fert, ut moriamur. Tempus verò, locus & Mortis genus, ipsæque mentis nostræ status, in quo nos Mors occupabit, occulta penitus & incerta sunt.

Affectus

Affectus.

I. Demissè acceptabis Divinum illud Decretum, quò ad Mortem tanquam peccati supplicium damnaris. 2. Ages gratias Divinæ Bonitati, quòd cum vivere nos videat in statu, calamitatibus refertissimo, miserabili huic vitæ finem tandem velut facere. 3. Ah quí usque adeo cæcus esse potui, ut, cum tempus vitæ sit incertissimum, nihil tamen ego curæ adhibuerim, ut à Morte improvisa aliquando nonprehendar! Quis animi torpor ille fuit, qui inertem adeo me reddidit, ut non illico omne Salutis periculum voluerim declinare, maximè cum error ille ignavissimus in procuranda æterna incolumitate mea potuerit esse irreparabilis, & infelicitas, in quam incurrissem, infinita! 4. Certè majoris negotium momenti non habeo, dum vivam, neque unquam in hoc satis laboravero, quandoquidem longa ex illius felici & infausto successu Æternitas dependebit. 5. Prospiciamus ergo nobis, & in id incumbamus unicè, ut vigili custodia nos, resque nostras securò semper locò teneamus.

II. PUNCTUM.

Quæ Corporis conditio, cum Mors jam in propinqua est.

Con-

Consideranda.

Corporis conditio, cum fatalis jam adest hora, planè miserabilis est. Confluetur enim necesse est cum doloribus acutissimis, cum deliquijs, convulsionibus, gravedine, foetore, sensuum stupore, & quò non genere calamitatum?

Affectus.

1. Humiliabo me sub Potenti DEI sic volentis manu. 2. Discam, quæ Corporis mei debeat in me esse æstimatio, consideratà tantà ejus miseriam & egestate. 3. Valedicam omnibus sensualibus delicijs, quæ postquam mentem turpissimè deceperint, deserent me aliquando, & in dolores funestissimos mutabuntur. 4. Indignabor tot exhibitis carni meæ blanditijs. 5. Exigam deinceps à carne meæ severissimè obsequia illa, quæ animæ meæ Bonorum præstare debet. 6. Non differam in fatale illud punctum Salutis meæ curam, quando sera nimis futura est. Error est gravissimus non maturare hoc Salutis studium. Et miserabilis sanctorum forem, si id in ejusmodi differrem tempus, quò citra miraculum nulla ejus suscipiendi facultas suppetet.

III. PUNCTUM.

Quis animæ in mortis periculo status.

Consideranda.

Longè miserabilior adhuc est animæ in hoc puncto status. Plena tædijs est misera, & afflictionibus, ortis ex morbi diuturnitate, ex dolorum acerbitate, Mortis immentis viciniâ, & rerum omnium amatarum privatione. Et idcirco nullam infelix Salutis suæ curam habere potest, & manifestè tamen intelligit, non jam aliud superesse negotium, quod curare debeat, quàm illud, ex quo pendet Æternitas: & hoc est, quod miseræ tritissimum accidit; sed & Judicis illius inexorabilis memoria terret ocyus coram illo comparituram. Æquè formidabilis illi est peccatorum, de quorum poenitentia & venia non secura est, recordatio; maxime cum numerum illorum videat infinitum, & gravitatem in singulis tunc intellectu- ra sit, quantam antea nunquã deprehendit, & plurima tunc primũ illi manifesta futura sint, quæ semper antea latuerant, & serò nimium contemptum toties oblatis cælitus auxilij pro- meritis inceptura sit æstimare. Jam & dæmo- num experietur infestissimos insultus, figuris sæpe terribilibus se illi objicientium: judicabit deni-

denique sincerissimè de periculi, in quo hoc rerum articulo versatur, magnitudine: præsertim, cum de infinito damnandorum numero tristis mentem cogitatio subjerit. Ecquid verò in hac miseriarum undique imminentium tempestate facturam putas? Retro ire DEUS prohibet, neque subsistere jam conceditur: pergere, & inexorabili Judicio se sistere, accusatrix conscientia, & dæmon horrendum facit. Quò confugiet, cum nihil, quod ad defensionem possit obtendere, suppetat.

Affectus.

1. O vanissima labilis vitæ nostræ vanitas, quæ fieri posse judicem, ut mentem decipias, quæ novit in has se angustias aliquando adducendam! 2. O stultam hominum cæcitate, qui incerti de tempore, quò providere tam grandi negotio liceat, de die in diem illud vocordes differre sustinent! 3. Ne permitte, o Mi DEUS, ut tam infelix meæ oblivio deinceps mentem mihi occupet: da potius, ut jam nunc curare ordiar Salutem meam, & ab hoc momento talem porrò fac me vivere, qualis mori velim. 4. Ignosce, Clementissime DEUS, tot peccatis meis, quibus Majestatem tuam ausus sum offendere. 5. En me ad vindicanda illa secundum justissimæ voluntatis

tua pronunciata paratissimum. 6. Largire mihi hanc à sanctissima manu tua gratiam, ut eam deinceps Vitam curem vivere, quæ Mortem timere non debeat, quæ itineris hujus ultimi, tota quanta est, securitati consulat, quæ solatii locò habere possit quietum, quem speret, ex hac vita transitum, quæ nihil admittat ejusmodi, cujus amarè tunc pænitere necesse sit.

IV. PUNCTUM.

Corporis & Animæ post Mortem Status.

Mors aliud non est, quàm Corporis ab Anima separatio, eripiens Corpori, quidquid jucundi hinc possederat, in putredinem illud & vermes resolvens: inde fit, ut videre nemo jam sustineat putidum cadaver; terræque illud ocyus curetur obrui. Anima verò, postquam evolavit ex Corpore, finem imponit illi, quod hætenus ad merendum DEUS concesserat, tempori; & excedens statu mutationibus obnoxio Æternitatem immutabilem inchoat, modum insuper & intelligendi & amandi longè jam habere nobiliorem incipit, & unò velut intuitu manifestè intelligit, vanissimam esse Vanitatem, quidquid non est ejusmodi, ut cum DEO, summo Bono, nostro nos jungat. atque ita

O con-

contemptu perfectissimo sincerè despicit & execratur inanissimas Vitæ hujus vanitates, quibus se tantùm à DEO separatam fuisse meminit, quantum illis affectu imprudenti in hac vita se affixit.

Affectus.

1. Quanta est deceptio, vilissimis Carnis delictijs, paulò post cessaturis, immortalia Æternitatis jucundissimæ divendere gaudia! 2. O mi DEUS! si mori idem est, ac Æternitatem ordiri, quid aliud est vivere, quàm propiorem longæ Æternitati fieri? Et quibus ego passibus cheu miser! ad hanc vitæ metam propero! Perpende Anima mea, quòd Vita, quam agis, Æternitatem tibi fabricet, at vide qualem, & quàm beatam. 3. Renuncia nunc ultro illis omnibus, quæ deserere aliquando, etiam cum volupe non erit, tamen necessum erit: illi verò mentem tuam affige Bono, quod possidere aliquando æternùm dabitur. 4. Certam tibi impigrè fac Salutem tuam, & novam ab hoc momento rationem institue. Qui, dum bene valet, affectus illes non recolit, quibus percelli moriturientem continget, non vivit bene.

Colloquium dirigetur ad Redemptorem nostrum in Cruce obeuntem. Rogabis misericordiam

num Dominum, ut Sanctissima ejus Vita tuæ deinceps agenda norma sit, & acerbitas ignominiosæ Mortis ejus tuam tibi suavem reddat & amabilem.

Compendium Meditationis

De Morte.

Oratio præparatoria.

I. PÆLUDIUM. Finges te in lecto decumbentem, manibus Crucifixum & Cereum præferre, orante interim, quæ te circumstat, Coronâ.

II. PÆLUDIUM. Petere gratiam cognoscendi, quâ ratione in præsentiarum salutem tuam curare debeas, quamdiu certa adhuc id faciendi facultas suppetit, & seriò rem illam, tanquam Æternitatis negotium, suscipere.

I. PUNCTUM. Moriendum est. Ita DEUS statuit; ita ipsa humanæ Naturæ conditio fert. Sed ubi, quando, quò mortis genere, quò in statu Animæ, incertum est.

II. PUNCTUM. In supremo Mortis articulo Corpus doloribus affligetur, convulsionibus, facali gravedine, & reliquis hujusce generis Calamitatibus, quæ ineptam reddent Animam, ut de se cogitare possit.

III. PUNCTUM. Anima plena erit tædijs, tritis

tristis ob jacturam Bonorum, quæ tantoperè
hîc amavit, oppressa terrore imminentis Divi-
ni Judicij, attonita enormitate, & ingenti nu-
mero peccatorum, quæ manifestius quàm un-
quam antea cognosceret; accedent spectrorum
terribilium infestationes; & idcirco sibi vacare
in his turbis non poterit.

IV. PUNCTUM. Mors Corpus omni pri-
vat Voluptate, & Amicis ipsis, postquam exce-
dit Anima, illud facit intolerabile. Anima post
factam è Corpore migrationem, jam non am-
plius viatrix, Æternitatem inchoat, novum
operandi modum induit, in momento intel-
ligit, vanitatem esse manifestissimam, quidquid
cum DEO non unit mentem.

Colloquium erit cum Redemptore nostro in
Cruce obeunte. Rogabis ut vita ejus tuae sit
norma, & Mors ejus amarissima tuam tibi fa-
ciat dulcescere.

Quinta Veritas

Explicata in Meditatione de Judicio particu-
lari.

*Placandus mihi Judex meus est, quamdum
adhuc est placabilis.*

Primum Punctum duas Personas exhibet, Ju-
dicis nimirum, qui est Servator noster, & ju-
dicis

candi, hoc est, Animæ humanæ; utriusque item affectiones, & alterutrius ad alterum habitudines exponit. Ostendit rigorem iudicij huius inexorabilem, in quo soli locus erit Justitiæ, eum Misericordiæ solum in hac Vita sit copia. Quæ omnia sunt ejusmodi, ut inducant ad severam considerationem, quàm æquum sit, flectere Redemptorem suum, tantum nunc offerentem Clementiæ & Mansuetudinis, quantum ostendet in iudicio Rigoris & Justitiæ.

Secundum, materiam iudicii continet, hoc est morales actus nostros tam honestos, quàm discolos; causam etiam ponit ob oculos, ob quam timenda sit meritò DEI vindicis Justitiæ, excipientis prorsus omnia, sine labeculæ, utcunque parvulæ, oblivione, atque ideo cogentis animam, ad reddendam de Bonis omnibus, quæ habuit, rationem. Ex quorum consideratione persuadeberis, operibus, Misericordiam tibi conciliantibus, tam severam DEI Justitiæ antevertere.

Tertium, sententiam habet severam illam & irrevocabilem, quam si penetrabis, æstimabis, ut par est, sapientiùs infelicissimam Æternitatem, ad quam damnabuntur, qui placare sibi neglexerint condemnaturum Iudicem.

Quartum, quod est de sententiæ jam pronun-

nunciata executione, cum hanc ita exhibeat, quasi presentem spectare liceat, efficacius nos inducit, ad vitandum illud, quod jamjam absorbendi fuimus, precipitium. Ita omnia Meditationis hujus Puncta in id conveniunt, ut persuadeant, quam æquum sit, placare severum Judicem, quamdiu placabilem se nobis adhuc exhibet.

Meditatio

De Judice particulari.

Oratio præparatoria.

I. PRÆLUDIUM. Sistam me coram Tribunali Supremi Judicis; circa me habebō nihil nisi opera mea, bona & mala; ad Dextram assistet Custos Genius, ad sinistram Sathan Accusator.

II. PRÆLUDIUM. Petere gratiam, quam cognoscam, quam æquum sit, quamdiu adhuc est integrum, mihi conciliare Judicem meum, & id omnibus viribus exequi serio decernam.

I. PUNCTUM.

De Judice, & anima judicanda.

Consideranda.

Cum offeretur anima mea Tribunali Aeterni Judicis judicanda, quinque præsertim capita claris

clarissimè intelliget. 1. Magnitudinem DEI incomprehensibilem. 2. Perfectiones incomparabiles, & immentam maximè Charitatem, ac Justitiam incredibilem Redemptoris nostri, qui Judicem tunc acturus est, sed tam severum, ut & Matrem suam Sanctissimam, & Sanctos omnes intercedere pro me sit prohibiturus. 3. Creaturarum, & suam imprimis vilitatem. 4. Titulos omnes, quibus & Sanctissima Trinitati, & Humanitati Christi Sacratissima fuerat obligata. 5. Actus suos omnes, & quidquid in his boni malive residet: adeoque penetrabit tunc erroris cujuscunque tenuissimi gravitatem, malique illius perniciem, quod contemptis DEI gratiosis auxilijs nobismet consciscimus.

Affectus.

1. Quid terroris me corripiet, cum videro, quod, qui mortuus est in Cruce mei causâ, & ex amore salutis meæ vehementissimo, iudicaturus me sit tanta cum Justitia & severitate; & quod rationem exacturus sit effusi pro me Sanguinis sui ac Beneficiorum, quæ mihi innumera contulit? Cogitabo paulisper mecum, quid loqui mihi possit Judex meus hac super re, & cum non invenero, quid respondeam, quid nisi luctus tam triste silentium excipiet? 2. Quæ
tor-

formido me obruet, quando plenus metu ob
 enormia peccata de Patrono in omnem partem
 me vertens circumspiciam, neque inveniam
 tamen, qui vel tantillum aut velit, aut possit
 me juvare; neque DEUS solabitur, neque Ju-
 dex, aut Sanctissima ejus Genitrix, neque san-
 cti Angeli, aut Homines. 3. Quòd si jam
 nunc mihi, ut par est, non prospicio, in quibus
 tunc versabor angustiis? Temporalium rerum
 amor, qui etiamnum mentem obsidet, quid af-
 flictionum non pariet, nisi ocyus illum exuam?
 4. Serius Dolor, quòd tamdiu placare Judicem
 meum neglexerim, cum scirem interim, ven-
 turum diem illum, quò futurus est implacabi-
 lis. 5. Studeamus impensissimè, dum licet,
 & quamdiu adhuc invitamur, conciliando Ju-
 dici nostro. Ecquis scit, si modò non curem
 hoc Negotium, num porrò ulla id agendi futu-
 ra sit opportunitas? Non ergo differamus rem
 periculi plenissimam; temeritas enim est, &
 intolerabilis quidem, incerto illam eventui
 diutiùs committere.

II. PUNCTUM.

Quis sit Judicii futuri Processus?

Consideranda.

Examen instituetur totius Vitæ actionum

omnium, quotquot cum plena animi libertate
& Boni Malique cognitione contigerunt. Dia-
bolus, quidquid noverit perperam à me factū,
ejus me accusabit. Testem contra me aget rea
omnium illorum Conscientia. Rigor exami-
nis adeo exactus erit, ut actus utcuque mini-
mi, & quidquid boni in illis malique fuerit,
in disquisitionem adducendi sint. Ratio dein-
de exactissima exigetur gratiarum omnium, &
quos calitus accepero, Favorū, & quō illis studio
respondere conatus fuerim, exquiretur. Ita pe-
nitius intelligam, quid pretij quæque res ha-
beat, & quōdā tam vilis nulla sit, cujus non æ-
qua debeat fieri æstimatio; cū omnes à libe-
rali Conditoris nostri manu tanquam Dona de-
scendant.

Affectus.

1. Quid animi mihi foret, si jam nunc in-
jus vocarer? Quid haberem, quod DEO, tot
cognita mihi, & incognita peccata obijcanti
reponerem? 2. Nunquid delirij genus est
periculossimum, non omnes intendisse nervos,
ad pacem cum Judice meo faciendam, cū non
sim securus de reditu occasionum, ad id exe-
quendum opportunarum? Nunquid verò di-
gnus

gnus essem miseratione, si & hanc, quæ modò
 mihi fit, negligere incertus, num ulla deinceps
 dum vixero, reditura sit? 3. Grates DEO
 immortales agam, quòd improvísò Mortis ge-
 nere nullo sublatus hucusque sim. 4. Dolor
 de peccatis cordatissimus, efficax ad peccatorum
 omnium abolitionem. 5. Propositum, & ex-
 piandi quod malè factum est, & emendandi.
 6. Gratia Divinae supplicis flagitatio, quâ adju-
 tus prudenter ad imminens Judicium me præ-
 parem, nihil omittens eorum, quæ in DEI con-
 spectu pretiosa sunt. 7. Contemptus, quæ
 cunque illa sunt de nobis, Humanorum Judiciorum,
 cum unicum duntaxat hoc Judicium
 sit, cujus haberi ratio, & nunquam deponi de-
 bet memoria.

III. PUNCTUM.

Sententia.

Consideranda.

Finito jam examine, & veritate accusatio-
 num defensionumque, accedente utriusque
 partis confessione, satis manifestâ, & quissimâ
 Judex feret tandem sententiam irrevocabilem
 ex qua tota pendebit æternitas. Tanta verò
 pronunciantis severitas, ut fatali mentem hor-
 rore mihi concussura sit. Quòd si ream esse con-

tigerit, addicetur supplicii, quæ cum infernis spiritibus in peccatorum vindictam necesse erit pati à Divinæ Justitiæ Ministris dæmonibus. Causa, ob quam vel absolvi me, vel condemnari æternis aut temporalibus ignibus continget, hæc erit unica, quòd cum viverem, vel impleverim, vel neglexerim Divinæ Voluntatis placita.

Affectus.

1. O si ea tunc faciendi daretur occasio, quæ modò ut fiant, conceditur! Eja faciamus jam nuncea, quæ tunc facta fuisse optabimus. Curamus, dum possumus, clementem tunc experiri Judicem: frustra expectabo Clementiam, cum securum me facere nunquam fuerim conatus. 2. Firmum animi propositum, exequendi omnia propitiando Judici meo, Divinæque ejus gratiæ conservandæ necessaria. 3. Inevitabilis est hic rerum articulus, sistar hujus Judicis vultui, ejusque in corde hoc ipsum repenam, quod in illud præmissi, hoc est vel justam severitatem, vel paternam Clementiam, prout commertus quidem fuerim. 4. Et possum, & jam nunc hora est, quâ possum dictare, & Divino ejus ori quodammodo inferere sententiam illam, quam de me pronunciari aliquando desidero. Cum aderit Judicii fatalis hora, nihil, quid-

quidquid agam, effecero. Et quis scit, num ab hoc momento, ad usque tempus illud funestissimum, aliqua sit rei hujus futura occasio: Serio tandem hæc duo & profundè considera: sententia semel pronuntiata nullam aliò admittit appellationem: Æternitas semel inchoata mutari in æternum nunquam poterit.

IV. PUNCTUM.

Executio Sententiæ.

Consideranda.

Vix pronuntiata erit Sententia, & mox ejus fiet executio. Anima enim condemnata dæmonibus tradetur torquenda, pro demeritorum, & sententiæ prolatae ratione, hoc est, vel aliquantulum in Purgatorio detinenda, si gravioribus quidem culpis libera, pænarum tamen adhuc aliquid debet, vel in inferis ignibus æternum torrenda, si mortalis peccati ream Judex deprehenderit. Dæmones igitur abripient infelicem cum risu & sarcasmis amarissimis, quòd stultitia in hanc Miseriarum abyssum sponte sua prolapsa sit, quam adeo facilè fuisset evitare, & hæc inter opprobria deiicient miseram in supplicii locum. Quòd si animam Justi ab omni periculo supplicii genere contingat absolvi, eam Angelus in momento ad felicissimum Quietis &

Gaudiorum locum, ut æternùm illic Beatitudine, quam meruit, fruatur, deportant. Sed heu! quàm pauculi sunt tam felices, & quanta è contrario infelicissimorum multitudo!

Affectus.

1. Tristitiam intolerabilem illius animæ, quæ ignaviæ suæ vitio, vel ad tempus, vel æternùm etiam, à Summo Bono suo videt se separandam! Quid doloris esse potest, quod non lubens sustineam, ut eiusmodi tristitiã non necesse sit aliquando corripere? 2. Quoties, ô Anima mea! iustissimò DE I Iudiciò æternæ damnationis subire sententiam, ob multiplex adeo delictum meum debui? Quid verò adhibitum unquam diligentiz, ad vitandum tam enorme Malum? Ita vixi hætenus securè, quasi prospectum hoc in puncto mihi optimè fuisset, cum tamen probe sciam, nihil unquam contigisse minùs. Quòd si perseveravero in torpore, quid me fiet denique? An ergo ita statutum est, ut nunquam curare velim hoc salutis meæ tam grave negotium? si adest verò providendi meliùs rebus meis propositum, at quando id aggredi erit convenientius? Certùsne sum, me id comòdè præstare posse post dies aut menses aliquot? Minime gentium. Ergo jam nunc sine mora admodum vendenda est operi manus. 3. Grates age Divino

no

no & Clementissimo Judici tuo infinitas, quod ad hoc usque momentum tam benignè te expectaverit. 4. Eja time aliquando peccatrix Anima, time cum, qui te mittere potest in infernum. 5. Horreas relapsum, & præservari ut merearis, supplex flagita. 6. Expugna & radicitus evelle, qui ad malum te pertrahunt, noxios affectus.

Colloquium fiet ad Beatissimam Virginem Mariam, gratias ipsi agendo pro materna, qua Filium suum mihi benignum reddidit, intercessione: tum demissimè rogabo, ut meo nomine gratias Filio Amantissimo amplissimas agat pro Clementissimo in me affectu, quo tempus & misericordia mihi indulsit, quibus me ipsi reconciliarem possim. Denique, ut gratiam mihi promptæ & efficacis Conversionis impetret, supplex precabor, quâ adjutus, cum Judici tempus aderit, propitium illum experiar, & Clementem Judicem. *Ave Maria.*

Compendium Meditationis

De Judicio Particulari.

Oratio Præparatoria.

I. PRÆLUDIUM. Intuebor me stantem jam coram summi Judicis mei throno, solis operibus meis comitatum.

II. PRÆ-

II. PRELUDIUM. Petam gratiam cognoscendi, quàm æquum sit, studere omni operâ, ut concilietur mihi, quamdiu fas adhuc est, *Judex meus*.

I. PUNCTUM. Astant coram æterni regis tribunali anima cognitionem induet clarissimam de DEI magnitudine, de charitate & Justitiâ infinitâ Redemptoris nostri, de titulis, quibus illi se obligatam esse intelliget, de propria vilitate sua, de opibus, & quid de re quavis sentiendum sit.

II. PUNCTUM. Examen subibit de actibus omnibus liberis, factis cum boni malique cognitione. Adjuncta horum actuum omnia expendentur. De gratiarum Divinarum, earumque omnium usu ratio exigetur strictissima.

III. PUNCTUM. Sententia decretoria, ex quâ pendebit æternitas, secundum severæ Justitiæ leges pronuntiabitur, intellectâ accusationis defensionisque veritate. Quid damnatione horribilius? quid absolventis Judicis pronuntiatio amabilius?

IV. PUNCTUM. Divinæ Justitiæ ministri latam à DEO sententiam sine mora exequentur. Quam pauci rectâ in cælum evolant! quantus illorum est numerus, qui in infernum abeunt! quàm pauci purgantibus solùm flammis

mis addicuntur ! Quid me fieret, si jam nunc
judicium subire necesse foret ?

In colloquio gratias Matri Virgini infinitas
agam pro Divinis, quos impetrare mihi dignata
est, Favoribus ; supplex rogabo, ut dum licet,
placare mihi Filium suum dignetur, quò Cle-
mentem tunc aliquando experiri possim.

Sexta Veritas.

Explicata in Meditatione de Fru&ibus Peni-
tentia.

*Vitam oportet me instituire, ita bonis actio-
nibus ornatam, ut ad expianda, qua hactenus
malè facta sunt, sufficiant.*

Primum Punctum docet, quâ ratione Be-
nignissimus DEUS peccatorem ad penitentiam
invitet, & ipse etiam ad id necessaria submi-
stret instrumenta, illo ipso tempore, quo iustis-
simè ejusdem peccata aeternâ damnationis sen-
tentia posset vindicare. Ex quo intelligimus
obligationem, quæ incumbit nobis ad vitæ se-
riam emendationem ; quandoquidem, si peri-
naciùs in antiquo velle mus hære, nosmet ip-
sum perditum. Hæc porrò vitæ mutatio peni-
tentia salutaria adminiculò debet fieri, ita nos
Redemptore nostro adhortante, perituros, quos

II. Meditatio. De *Judicio Particulari.* 225

quot pœnitere reculaverint, prout in secundo præludio notatum reperis.

Secundum declarat, quòd etiamnum hoc onus expiandi pœnitentiæ remedio peccata nostra, nosque ad DEUM convertendi, nobis incumbat, quandoquidem collatæ nobis cælitus gratiæ nondum respondimus, faciendo illos Fructus, quos, qui ad hoc vivendi genus nos vocavit, à nobis merito desiderat. Et ideo serio jam hac de re consultandum est, ne gravius iram DEI in nos concitemus, si porro implere hanc sanctissimam ejus voluntatem differamus.

Tertium proponit nobis periculum mortis improvise, & jacturæ per consequens favorum omnium, quibus stolidi jam nunc abutimur; docet item, quòd post hoc, quòd mentem incus DEUS jam concutit, monitum, de miserationis Divinæ copiâ deinceps aliquâ certi nunciamur, nisi confestim emendationem ordiamur. Unde concludemus, æquum omnino esse, ut ab hoc momento Conversionem nostram inchoemus.

Præludia hæc meditatio tria habebit. Primum erit narratio parabolæ de ficu, propositæ à Servatore nostro, Lucæ 13. ad persuadendam Judæis pœnitentiam. Quæ quidem parabola eundem hinc locum habet, quem habet

P
synopsis

synopsis historica cujuscunque mysterij vite Christi, quod considerandum sumitur, & proinde primum præludium hujus meditationis erit compendium quoddam parabolæ. Secundum Præludium erit loci utrinque compositio. Tertium petitionem gratiæ, quam desideramus, continet.

Meditatio.

De Fructibus Pœnitentiæ.

Oratio præparatoria.

I. PRÆLUDIUM accipies ex S. Luca cap. 13.
Arborem Fici habebat quidam &c.

II. PRÆLUDIUM. Servatorem nostrum præsentem mihi statuam, Judæos ad pœnitentiam allatâ parabolâ exhortantem verbis illis subjicitis: *Nisi pœnitentiam egeritis, omnes similiter peribitis.*

III. PRÆLUDIUM. Supplex postulabo gratiam, ut tam profundè hæc Redemptoris nostri monita in animum descendant, ut istâ adhuc die vitam sanctiorem, hoc est, annorum omnium, quos in peccatis egi, expiaticem ordiar.

I. P U N C T U M.

Obligat me DEVS ad faciendos dignos Fructus Pœnitentiæ.

Consideranda.

Silvestris arbor eram, stirps utique in felicitate

eiſſima, neque alios jam Fructus aſſueta gigne-
re, niſi acerbiſſimos; cùm DEUS pro eo, ut me
ſecundùm merita radicitus excinderet, miſe-
ricordiæ paternæ oculis me intueri dignatus
eſt, eamque vivendi rationem reſpicere, quâ
egotunc peccata peccatis indignè cumulando,
infernos ignes quotidie novis titulis merebar,
quorum periculô ut me eximeret, in felicius ali-
quod Religioſæ Familiæ aut Eccleſiaſticæ vitæ
novale transplantavit, vel eam ſaltem animo
lucem immiſit, quâ memet intus ſeriô contue-
rer; addiditque tam larga Divini Spiritûs mu-
nera, ut illorum adminiculô dignos pœniten-
tiæ Fructus ferre, atque ita abundanti vitæ ſan-
ctitate anteaactorum annorum crimina ſatis
uniquè expiare poſſim, id quod & ſperat, & deſi-
derat à me Divinus Vinitor. Ex illâ igitur Divi-
ni Favoris horâ nihil mihi ad Vitam rectiſſimè
inſtituendam deſſe cœpit. Inſitus enim ſum
ſolo admodum fertili, ex quo tot præclari viri
omnis ſanctitatis ſuccum traxerunt. Gaudere
ſicut Sacramentorum communicatione, excoli
Orationis exercitiô, Lectionis ſpiritualis & exa-
minis uſu, multisque ejuſmodi, ad inſignem
ſanctitatis laudem pertingendi instrumentis.
Liberaliſſimè immitti mihi ſenſi Divinas in-
ſpirationes & lumina, neque ulla defuit in-
ſtru-

struatio, quam ad sectandam virtutis iter, vel exhortantium verba, vel cohabitantium exempla solent ministrare. Quid multis, largissimè superpetebat id omne, quod optari à quoquam poterat, ad animum omni virtutum decore imbuendum.

Affectus.

Fatere, execrere, & detestare flagitiosam vivendi rationem, quam antè amplexus es, quàm DEO tuo te committere ex integro statuisses. 2. Agnosce ingens Creatoris tui beneficium tam benigni erga te tunc, cum iustissimè castigare te posset, vel damnando æternis ignibus, vel permittendo, ut peccata peccatis cummulans, majus tibi & acerbius in inferno supplicium comparares. 3. Gratias age pro tantæ hac Clementiâ infinitas. 4. Profundè obligationem considera, quæ ad mutandas vitæ tuæ rationes te permovere possit; efficax sit necesse est, tum quòd DEUS tam paternè id suadeat, tum quòd tantum id ad salutem tuam habere momenti. 5. ô Malum peccati profus execrabile! quod nos usque adeo cæcos & stultos in æternitatis negotio facit.

II. PUNCTUM.

Dùm nullum adhuc pænitentia Fructum fecerim, utique reprobari mereor.

Consideranda.

Ut ut insignis hæc DEI mei munificentia fuerit, quantumcunque severa fuerit mutandi vitam, tam damnabilem, obligatio; nihil tamen ego ad hanc usque diem præstiti. Emendatio nimium omnis in hoc unice consistit, quod non adeo facile, & prout antè factum est, adeo impudenter jam cadam; at non omisi, multa beneficia contra DEI mei sanctissimam voluntatem admittere, quæ & cum erroribus minoris generis, & cum negligentijs, usûque Divinarum gratiarum minimè fideli conjuncta, sufficientia certè sunt, ad decernendam tandem infelicis animæ meæ damnationem, id quod & facit jam nunchodie: excinde, inquiens, & tolle illam, ut quid inutilis stipēs tamdiu terram occupat? Ah in quàm multos hæc sententia lata est, qui hanc ipsam, quam ego, vivendi rationem sequentes paulò me deteriores erant; in quàm multos verò etiam pronunciata est, qui non parum me fuere meliores!

Affectus.

1. Ah! quæ me cæcitas occupavit, ut cordi nunquam sumerem obligationem illam, quam tu, ô mi DEUS, ad emendandam vitam meam justissimè mihi imponebas, eum te opitulante hunc, quem modò sequor, statum ample-

P 3

ærer!

cterer! Nunquam perpendi satis, quòd Fructus, quos à me exspectas, num feram, toties explores, & quòd expectationi tuæ Justissimæ non respondens excindi utique, & in ignem proijci dignus fuerim. 2. O enormem ingratitude, ab illius offensâ non cessare, qui invitare me ad pœnitentiam veniâque non destitit! 3. Fateor, ô supreme Judex, quòd non aliud à te, quàm rigidissimæ Justitiæ sententiam fuerim promeritus. Malè scilicet vixi in domo sanctitatis: idcirco non intueri dignus sum gloriam tuam. 4. Sed ô insuperabilis Bonitas, triumphata de malitiâ meâ, & ejusmodi mihi ex Divinis opibus tuis elargire gratiam, ut me totum ad Te DEUM meum reverti, & quidquid boni mihi contulisti, incassum donatum non esse faciat. 5. Agnosco mi DEUS, & fateor, Damnationis meæ sententiam justam esse, & ad Divinæ tuæ æquitatis leges exactissimam. Plus ergo suppliciorum merui, quàm tu, ô summe Judex, vales mihi decernere. Est enim, etiam cum punit, misericors infinita Bonitas tua; & in hoc insuper est benignior, quòd Damnationis sententiam exequi ipse non velis, sed alteri ejus committas curam, mihi sperandæ veniæ, & placationis tuæ locum relinquis. Supplicium proinde Te de precor, exequere potiùs illum.

me, quem commerui, justitiæ rigorem, quam ut patiaris porrò in deterius me usque & usque progredi. 6. Nimirum Foliorum sterili apparatu contentus non es, O Divinæ Agricola, quò ego vanos hominum me spectantium oculos tantisper hæcenus implevi. Spiritus & veritatis solidos exquiris Fructus, aut tolerare me porrò recusas. Ita æquum enim verò est, neque ego dissentio, sed per infinitam ego te Bonitatem tuam rogo, ut id opitulante gratiâ tuâ tandem exequar, quod per tantum jam tempus à me expectasti. Et hodie & hoc etiam momento, ô Creator mi, salutarem vitæ meæ mutationem ordior. Id quod si differrem, aliquid me ingratiſsimò impudentius, quid magis esset temerarium!

III. P U N C T U M.

Sanctorum aliquis tempus ad emendationem mihi impetravit.

Consideranda.

Explorabo mecum ipso, quis impedire poterit, ne ferretur in me sententiâ damnationis, quæ tot alios fulminavit. Et utique deprehendam verosimile esse, quòd hoc beneficium aut Beatissimæ DEI Matri, sancto Josepho, sancto Angelo meo Tutelari, aut sancto tandem Fundatori meo debeam, qui sanctis

pro me suffragiis istum adhuc mihi Annum obtinuerunt, visuri, quid recepto hoc singulari, quod modò experior, Divino Lumine, bonorum Fructuum allaturus sim.

Affectus.

1. Ingenuâ quadam Verecundiâ studebo confundi, & conversus ad Augustissimam Virginem Matrem, ad S. Josephum, sanctum meum Tutelarem Angelum, S. Patronum, & Fundatorem meum, & ad alios tandem Sanctos, & nimitus grates illis agam pro impetrato hoc tam necessario mihi, tamque supra omne meritum meum pretiosô beneficiô. 2. Eisdem precabor, ut tanti Favoris intimam cognitionem mihi impetrent, atque ut nunquam depositâ illius memoriâ ardens integri profectûs desiderium concipiam. 3. Rogabo, ut Divinam mihi opem, ad emendam Vitam meam efficacem obtineant.

Pro Colloquio post gratias, sanctis Patronis meis actas, pro Divinis Favoribus, quos ipsorum suffragiis recepi, cohortabor meipsum, meque ad seriam Conversionem animabo, Deoque vivere denuo statuam. Est enim unde verear, ut tempus emendationi opportunum deinceps nullum habeam: & utique malum ego infinitum mihi consciscerem, si Vitam, non

correctis prius erroribus meis, infelix terminarem. Sanctorum ad hoc implorabo Patronium, & illius obtinendi spe erectus, Domino DEO meo me offeram, ab hoc jam momento emendationem meam auspicaturus.

Compendium Meditationis.

De Fructibus Pœnitentiæ.

Oratio præparatoria.

I. PRÆLUDIUM. *Arborem Fici habebat quidam &c.*

II. PRÆLUDIUM. Audiam Salvatorem nostrum, dicentem Judæis: *Nisi pœnitentiam egeritis, omnes similiter peribitis.*

III. PRÆLUDIUM. Petam Divinam Gratiã penetrandi hoc DEI mei monitum, ut ab hodierno statim die Vitam sanctiorem ordiar, quæ integrè annos malè hæctenus exactos diluat.

I. PUNCTUM. Silvestris eram & malus frutex, ferax pessimorum Fructuum, sed DEUS me respexit, in meliori me tellure posuit, Spiritum suum Sanctum liberaliter impertijt cum omni ad sanctè vivendum adminiculò.

II. PUNCTUM. At ego nihilo adhuc melior evasi, & idcirco satis causarum dedi Divi-

no Agricola, decernendi damnationem meam, uti tot aliis jam fecerat.

III. PUNCTUM. Sancti piis me suffragiis juverunt, & inducias tantisper impetrarunt, quibus uti bene ut studeam, convenit.

In Colloquio gratias Sanctis hisce Patronis agam, quod rogare pro me, meque tolerare tam benignè dignati sint, & hoc ipsum mihi Divinum Lumen obtinuerint. Cohortabor memet ad omne Bonum, Divinam ad id opem implorabo, Illique confusus ad vitam ab hoc momento emendandam me DEO meo offeram.

Septima Veritas

Explicata in Meditatione de Filio prodigo.

Revertendum est ab hoc Momento ad DEUM in spiritu Contritionis, & serviendum ipsi integrè, in rebus, quantumvis minimis implendo sanctissimam ipsius voluntatem.

Primum Punctum ostendit, omnem Hominis infelicitatem ex eo nasci, quod à DEO, & implenda ejus Divina Voluntate se separet, ut suam faciat. Unde intelligitur, necesse fore ad hoc malum evadendum, ut revertamur ad DEUM, sanctamque ejus Voluntatem integrè amplectamur. Et hoc est ferè præcipuum, quod hac veritate continetur.

Secun-

Secundum & tertium Punctum common-
strat, hominem peccati, quod commisit, vitiò,
in eam Animi cæcitatem & duritiem delabi, ut
si DEUS severius ipsum non tangeret, sui pro-
fus futurus esset immemor. Sed postquam pla-
cet Divinæ Bonitati, Misericordiæ suæ oculos
ei indulgere, & efficacius movere mentem, sen-
tire illicò calamitatem suam incipit, eaque li-
berum cum se velit, redire ad DEUM suum
desiderat. Atque ita contritio in peccatoris ani-
mo nasci incipit, non ex naturalibus motivis,
sed ex supernaturalibus orta, ad dolorem mo-
vens acerbissimum ob peccata, quibus DEUM
Clementissimum Patrem suum offendit. Et hinc
est, quòd Veritas nostra dicat, quòd *redire ad
DEUM oporteat in spiritu contritionis.*

Quartum Punctum exhibet Filium prodi-
gam, promptè Divinis Monitis obsequentem,
quique idcirco ex loco & statu, in quem pecca-
torum suorum malitiâ præcipitatus erat, se eri-
git, & rectà ad Patrem suum properat, ejusque
genibus advolutus agnoscit errores suos, veniam
precatur, & ad expianda, quæ malè acta sunt,
per omne obsequiorum genus sese dedicat; ne-
que aliud jam sibi deposcit, quàm ut mercena-
rios inter sibi vivere liceat, cum exactissimâ ad
omne imperium subjectione, quam illi spon-
det

det se præstiturum, quem nuncupare neque jam amplius Patrem audet. En perfectissimæ Conversionis Ideam. Velox illa est, neque moras patitur, uti habet proposita à nobis Veritas: *Ab hoc momento*: peccato prorsus omni perfectissimè renunciat, idque ex Amore DEI detestatur: ad expiationem omnes suas facultates offert & consecrat: Vitam in eo omnem collocat, ut DEO placeat in omnibus, sive momenti aliquid habere videantur, sive non, neque à DEI Creatoris nostri beneplacito vel tantillum velit discedere. Et hæc omnia cum impleverit, nullam tamen in DEI domo dignitatem ambit, sed in contemptu, peccatis suis debitò perseverans eò solùm aspirat, ut in servorum fidelium & obsequentium numero locum aliquem habere possit: id quod illa propositæ virtutis verba innuunt: *Ad serviendum ipsi integrè, & in rebus etiam minimis implendam sanctissimam ipsius voluntatem.*

Meditatio.

De Filio Prodigio.

Oratio præparatoria.

I. PRÆLUDIUM. Erit narratio Parabolæ, prout habetur Luc. 15. *Homo habuit duos filios.*

II. PRÆ

IV. Meditatio. De Filio Prodigio. 237

II. PRÆLUDIUM. Ob oculos mihi ponam
Servatorem meum, circumdatum Publicanis &
Peccatoribus, & audiam eundem capite citato,
Scribis & Pharisæis obmurmurantibus dicen-
tem: *Ita dico vobis, gaudium erit coram An-
gelis DEI super uno Peccatore, pœnitentiam
agente.*

III. PRÆLUDIUM. Divinam operam im-
plorabo, quâ me illico per veram contritionem
ad DEUM meum convertam, eique integrè
servire ordiar, implendo exactè omnem ejus
sanctissimam voluntatem.

I. PUNCTUM.

Hominis Infelicitas ex eo gignitur,
quòd DEVM relinquat.

Consideranda.

Filius Prodigus, cum à paterna Domo di-
gressus suis Appetitibus & Delicijs indulgeret,
continuo cum facultatibus suis omnibus om-
nem etiam honorem perdidit: eoque devenit
calamitatis, ut ipsis adeo brutis animantibus
esset miserior. Sic Peccator, Divinis imperiis
contrarius, veram felicitatem suam it perdi-
tum, vitamque amœnissimam juxtà ac hone-
stissimam cum infami tristissimâque vivendi ra-
tione commutat.

Affe-

Affectus.

1. Execrare infandam hanc stultitiam. 2. Confer id, quod perdidisti, cum eo, quod sceleratè vivendo lucratus es, vitam Sanctorum cum tua, flagitiosâ, aut tepidâ saltem, compara: & quantum potes, dolorem concipe, quòd DEVM non dubitâris relinquere, ut Creatoris te indulgeres. 3. Detestare pro meritis Malum illud, quod tantis te miseriis immiscuit, tuæ, inquam, voluntatis præposterum amorem, cui ut obsequeris, Divinum neglexisti. 4. Plange quòd toties tamque impudenter DEI, optimi Patris tui, Bonitatem & Clementiam offenderis, cum indignè adeo rebus quandoque vilissimis posthabendo. 5. Desidera, & decerne etiam, per ingenui amoris actus ad eum denuo reverti, nunquam dimittendum amplius.

II. PUNCTUM.

Reverti ad felicitatem incipit Peccator tunc, cum infelicitatem suam experitur.

Consideranda.

Filius prodigus dilapidata Patrimonij portione, cum jam, unde viveret, superesset nihil, servire coactus est, Herumque nactus est usque adco

adeo durum, ut cum porcos in pascuis tueri hominem suberet, ciborum tamen, quò se pastor reficeret, nihil addiderit, neque illud satís famelico indulserit, quò gregem pasci voluit. Ita rabida miser fame, & varia insuper calamitate oppressus, suò tandem meminisse capit, & cum videret, planè infeliciorum se illis ipsis esse, qui in paterna Domo sua quotidianum victum ser-villi labore quærerent, cum sensu demum acer-rimo deplorare cepit felicitatis amœnissimæ jacturam. Ita prorsus cum Peccatore, quem DEUS ad se revocat, res se habet: accidit enim, permittente quandoque Supremo Numine, ut ejusmodi quid cogatur pati, quod acerbum do-loris sensum infligit. Id quod eo sine benignis-simo DEVS immittit, ut citiùs infelicitatem suam ordiatur agnoscere, & Miseriarum fontem esse judicet, à Divino Consortio & Amicitia dis-cississe. Et hæc manifesta statûs Peccatoris mi-seritimi, omniumque, in quas homo præcipi-tatur, calamitatum notitia, quoddam est redi-tus ad felicitatem initium, & proinde impen-sissimè à DEO postulanda, acceptatis demissè quibusvis tandem ad Divinam Amicitiam nos reducentibus semitis.

Affectus.

1. Feri, ô mi DEUS, non recuso manum
tuam.

tuam, & tam efficaces inflige ictus, ut in animam usque penetrarent, meque salutaris notitia illustrent, quâ intelligam, & unâ ordiar odiosam vitam infelicissimam, quam duxi separatus à Te, & Divino tuo Ductui contrarius. 2. Da, ut paterna hæc tua verbera non tam vindex supplicium esse judicem, quàm Gratias Divinæ Manûs tuæ prorsus singulares, quibus excitare me vis, ut mei tandem esse memor incipiam, & æternam illam, quam commerui, infelicitatem evadam. 3. Gratias tibi pro omnibus, quotquot mihi immittere dignatus es, ærumnis, quibus, ut ad te redirem, clementissimè me invitasti. 4. Ignosce, si Divinis hæc Monitis tuis ad salutem meam ignavus non cooperatus sum, ut debui. 5. Per infinitam bonitatem tuam Te oro, non desiste torquere me adhuc, neque enim parui adhuc invitanti Tibi. 6. Da, ut videam statum Animæ meæ miserabilem, veltámque homine indignissimam: fac, ut excrer, quod odio tam dignum agnovero ex purissimo bonitatis tuæ, ah! toties offensæ amore, fac tandem, ut ad Te redux nunquam à Te divellar in æternum. 7. Omnis enim infelicitas mea inde, ut video, profecta est, quòd Divinis Imperiis tuis adversus, inconsultis affectibus meis obsecutus sim. Doce me, obsecro, fac

IV. Meditatio. De Filio Prodigio. 241

facere sanctissimam Voluntatem tuam, doce nullam omittere, Te laudandi, tibi que obsequendi, facultatem.

III. P U N C T U M.

Oportet, ut peccator se resolvat, reverti ad DEUM, Divinaeque Ejus voluntati se submittere.

Consideranda.

Vitae laboriosae salutare tedium, & imminenti adhuc majoris mali non imprudens metus, conjunctus cum cognitione modi cujusdam, quò se eximere his ærumnis tandem fas fuit, eo Filium illum prodigum permoverunt, ut decreverit reverti ad Patrem, erroremque eius suum demissè fateri, cum supplici obsecratione, dignaretur Filium suum, non jam ut Filium, indignum nempe tam pretiosò nomine, sed ut paternae domus mediastinum aliquem recipere, hominem scilicet, qui, nisi hæc cum ipso exerceatur Justitia, perditus planè sit. Ita peccatrix anima, benignâ visitantis DEI manu tacta, decretum animò firmat, quoad potest, festum, abeundi ex miseriarum lamentabili exilio, & ad eum, quem toties læserat, redeundi: id quod dum cogitat, nihil quidem sublime, ad quod

quod in domo DEI promoveri velit, meditatur, indignam se his gradibus arbitrans; quod si quid in illa novit humile, si quid usquam abjectum exerceri, ad illud industriè obeundum se præparat, satis jam gnara, quantumvis vilissimam vivendi rationem adhuc meritis suis superiorem esse.

Affectus.

1. O ingentem DEI benignissimi indulgentiam, quâ peccatorem ad se invitat! sed o majorem omni favore beneficentiam, quâ Voluntatem, ut invitanti obsequatur, suaviter inclinat! 2. Concede, Benignissime Pater mihi, concede illas imbelli huic Peccatori vires, quibus exequi velit, quod tu inspirare dignatus es, & decretum emendationis animò concipiat, ita in spe Divini auxiliij tui firmatum, ut nulli illud occursum in adversum difficultas valeat enervare. 3. Non ego mihi vel spondeo, vel peto à Divina manu tua pretiosas illas delicias & favores, quos innocentibus animis, Filiisque solùm illis decernis, qui se ab obedientia tua nunquam subtraxerunt. Nimiùm nimiumque felix ero, si inter pœnitentes me admittas, atque ita miserijs illis me eximis, quibus ego re bellis me implicavi. Hoc erit illud unicum quod mente versare, quidquid egero, nunquam

desinam; satisfacere Divinae Justitiae tuae pro delictorum meorum enormi nimium gravitate, implendo integerrimè Divinam in omnibus Voluntatem tuam, neque unquam ab eo discedendo, quod placere tibi intellexero.

IV. PUNCTUM.

Non differendum; DEVS cuncta prosperabit.

Consideranda.

Filius prodigus, quæ bene proposuerat, non cunctatur exequi, sed illico itineri se accingit, & magnis passibus paternæ domui appropiat. Pater, cum eminus adhuc videret reducem, obviam illico procurrit, & tactus paterna miseratione ruit in amplexus, & tenerrimè miserum deosculatur. At Filius advolutus paternis pedibus: satis, ait, satis tandem, ô Pater mi! flagitiorum meorum infami colluvie paternam mentem tuam affixi, DEIque contra me justissimam indignationem irritavi, & idcirco neque tibi, neque haberi amplius jam mereor ut Filiorum aliquis; inter illos, si quid indulgentiæ mihi voles indulgere, me admitte, qui victum sibi in domo tua labore comparant. Hanc ego deinceps vivendi rationem ita amplector, ut

Q 2   dimif-

dimissurus illam nunquam sim : Tuus enim, mi Pater, tuus ex integro esse volo, & paternæ voluntati tuæ nexu quodam indissolubili devinctus. Hæc inter longè alia optimi Parentis mens est ; neque enim agnoscere videtur illos, quos Filius memorat, errores ; neque ullâ harum factâ mentione, vestiri supplicem jubet pristino habitu, ipse manum annulô, pedes calceis ornat, & occidi curat saginatum in epulas vitulum, quò reditum amissi Filij lautissimè celebraret.

Ita prorsus animam ad DEVM suum reverti convenit. Promptè in rem deducenda sunt, quæ de conversione sua concepit, animûsque DEO, ita submitendus sincerè, ut vilissimæ mancipij locum in ejus domô habens volensque acceptet & amplectatur : peccatis omnibus necesse est, ut renunciât, & quantum quidem factum erit, relinquat statum illum miserabilem, in quem peccatorum suorum pondere depressus fuit, malisque consuetudinibus æternum valedicat, sanctissimæ DEI Conditoris sui voluntati ita se integrè submittens, ut obsequia illi spondeat fidelissima, absque eo, quòd alioquin rem quamdam remunerationem sibi aut velit aut promittat, cum id innocentibus solùm amittis soleat indulgeri. Ita jam ad officium suum redi-

redox vix inceperit agere, quæ suarum sunt partium, & illico suavissimam misericordiarum Patris manum experietur; ut si enim oblitus esset injurarum, ita placatus sinceræ poenitentia beneficiò, antiquò reducem locò ponet, & in gratiam suam recipiet.

Affectus.

1. Dolor animi de offensa infinita hac Bonitate concitandus. 2. Desiderium excitandum, obsequendi DEO in rebus & vilissimis & laboriosissimis, ut aliquò modò satisfaciam pro peccatis meis. 3. Ah mi DEVS! quidquid tantem tui gratiã deinceps labora vero, non impedire tamen potero, ut te, ô infinita Bonitas! non ad justam contra me indignationem commoverim, & ut tantum in Te non injurius fuerim, quantum amare te debebam. Sed cum infectum fieri jam non possit, quod pro dolor! factum jam nunc plango, at saltem pro mancipio despicabili & abjecto, sed fidei tamen, me recipere dignaberis. 4. Repetatur frequentius actus seriæ contritionis, & offeratur benignissimo Conditori animus ad omne, quod exacturus est, obsequium. 5. Concipe generosam fiduciam, quòd, qui tam benignè te vocare dignatus est, tanto cum amore recipere, & tam liberaliter pro minutis obsequijs ingens tibi præ-

Q3

præ-

præmium polliceri, ille idem non omisurus sine necessariis ad perseverandum in tam felici seruitute gratias suppeditare. 6. Decerne tecum & firmiter omnino statue, Divinum in omnibus amplecti placitum, neque unquam ab implenda sanctissima Illius voluntate in re quacunque declinare, sed indagare potius occasiones, gratia aliquid Divinæ suæ Majestati faciendi, in quocunque tandem id fieri contingeret negotio.

Colloquium vel ad Redemptorem meum, vel Sanctum Ordinis fundatorem dirigam, factum eidem humili negligentia meæ corporisque confessione. Audiam vocem ejus loquentem mihi intus ad cor meum: Eccc discessisti a me: eccur optimum Parentem tuum dereliquisti? Ego verò non inveniens, quid paternæ objurgationi respondeam, hoc unicum ingenitum nabo: Non sum dignus numerari inter Filios tuos! fac ut sim inter servos tuos, & firma communi meum insuperabili robore, in perfecta omnium voluntatum tuarum observantia, ut tibi loquamur jam vivens mihi meisque affectibus commoriar.

Compendium Meditationis

De Filio Prodigio.

Oratio Præparatoria.

I. PRÆLUDIUM. Prodigus Filius peregrinatus

à Paterna domo sua proficiscitur, famam & fortunas omnes perdit, rerumque jam omnium oppressus indigentia ad Patrem tandem cogitur reverti. Redux igitur illi fit, & ut inter mercenarios admitti possit, obsecrat. Annuit placatus Pater poenitentis precibus, cumque in gratiam receptum antiquo loco collocat.

II. PRÆLUDIUM. Considerare Redemptorem nostrum loquentem Judæis, illisque affirmantem, quod Cælum super uno peccatore poenitentiam agente gaudeat.

III. PRÆLUDIUM. Petere gratiam, qua adjutus jam nunc per seriam contritionem ad DEUM meum me convertam, eique integre servire incipiam, implendo industriè omnem ejus sanctissimam Voluntatem.

I. PUNCTUM. Filius Prodigus, relicta paterna domo, se & sua ivit perditum. Qui à DEO discedit, eam tenet vivendi rationem, qua perdet omnia.

II. PUNCTUM. Calamitas Filio Prodigio mentem pulsavit, ut erroris sui, & unà etiam emendationis esset memor. Infelicitas aliqua, in quam rebellium affectuum nostrorum vitio lapsi sumus, expergisci nos facit, & ut placare nobis Conditore nostrum laboremus, admonet.

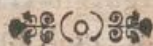
Q4 III. PUN-

III. PUNCTUM. Præsentium, in quibus jacebat, ærumnarum tædium & mortis jam imminentis metus eò Prodigum Filium compulerunt, ut de reditu ad paternam domum cogitaret. Peccatrix anima, immissa quæpiam calamitate, post iætum jam sapientior ad DEUM redire statuat, in quo perditam sibi quietem recuperet.

IV. PUNCTUM. Prodigus Filius, quæ de reditu decreverat, ocyùs exequitur; supplex fit Patri, & in mercenariorum duntaxat numerum admitti obsecrat: Pater eum ut Filium recipit. Peccator vocanti DEO promptè debet obsequi, & ad expianda, quæ perperam commisit, se offerre, & hoc unicum desiderare, ut in DEI, unde imprudens recesserat, familiam recipiatur. Ita reducem pœnitentem animam ingenti DEUS cum indulgentia amplexabitur.

In Colloquio Redemptori, aut sancto Fundatori meo humiliter omnem ignaviam meam confitebor, & supplex obsecrabo, ut perejus gratiam servire illi valeam fidelissimè.

DISSERTATIO

Pro Tertia Die.

De negotio hominis unico & sum-
mè necessario.

Grandis omnino infelicitas est, illa ignora-
te, quorum notitia maximum ad felicitatem
nostram momentum affert.

Cura omnis, quam ejusmodi negotio im-
pendimus, cujus secundus successus ab industria
nostra ita pendet, ut non possit non pessimè
succedere, nisi nosmetipsos illi gerendæ bene
applicemus: & labor omnis, quem, ut feliciter
geratur, quod agimus, solemus suscipere, ex eo
mensuram sumit, quid animi quidve affectûs
asseramus ad id, quod molimur. Hic porrò
affectus efficax esse non potest, nisi probè ad-
modum intelligamus, quanta sit in se res illa,
quam agimus, quantum ad nos pertineat, &
quantum in nobis, ut prudenter illam agamus,
sit debiti. Quòd si ita se res habet in omnibus
passim gravioribus negotijs, quid de illo cen-
sendum erit, cum quo nullum aliud ne quidem
in comparationem venire poterit. Quantum
ergo rei tam grandis ignorantia detrimenti no-
bis asserre possit, & quantum illi debebimus,
qui nobis illam eximet.

Q s

Hoc

Hoc ipsum est, mi Lector, quod nunc ag-
gredior. Erudire te cogito, & Maximi, si
quod est uspiam, negotij tibi cognitionem in-
stillare. Hoc quidem pro hac die laborum
tuorum summa erit, ut penetrare studeas, non
aliud tibi negotium ita cordi debere esse, quam
sumum illud, & quod est momenti gravissimum
videlicet per actus DEO placitos salutem tuam
curare, intelligere, quanta sit vecordia, non pro-
videre rebus tuis, quamdiu id agendi tempus
suppetit, & demum agnoscere necessitatem, vi-
res, quantum fas erit, omnes in hoc intendendi
ut salutis tuae securus esse valeas. Adverte sedo-
lo mentem ad hoc monitum, tribus, quae recep-
tui, membris comprehensum, & si penetrave-
ris, non parum te profectus hodie fecisse ju-
dica.

Magna fortassis negotiorum tibi moles in-
cumbit, quorum singula multum utique me-
menti habent, quia vel ad Te, vel ad Familiam
tuam, vel ad Reipublicae emolumentum, vel
ad Principis, aut integrae Provinciae status sa-
lutem pertinent. Horum ut aliquod negligenti-
us, quam id DEUS a te exigat, tractes, nec
quam desidero: illud tamen ajo, neque te, nec
que me, neque ullum denique hominem esse
qui dum vivit, impensius aliquid curare debeat.

quàm negotium unicum, idque gravissimum. Utique enim Christianus es, & idcirco Redemptoris tui Verba, tanquam oracula, ut merentur, recipis: Hem ergo, quid & mihi dicat & omnibus: *Solicitus es, & turbaris erga plurima: porro unum est necessarium.* Intelligis, ut te moneat, non esse nisi unicum duntaxat negotium, cui te totum impendi velit? Nullus ego quidem de fide tua dubito, utique sinceram illam judico & integram; sed ut viva sit, vereor. Proinde operæ pretium facturum me puto, si argumentis etiam à ratione petitis illud tibi demonstrare laboravero, quod Servator noster te vult monitum. Neque enim utiliùs laborat ratio, quàm si firmandis illis, quæ fides docet, se applicet. Arrige, si placet, mentem, & quatuor hæc argumenta pensiculatiùs considera; ducuntur omnia ex Veritatibus indubitatis,

I. Res, quæ non est atomò major, profectò corpusculi sui tenui mole cum toto, quantum est, universo, aliòve, quod mille partibus excedit, non debet comparari. Jam bona hujus vitæ omnia tam sunt vilia, ut cum cælestium thesaurorum pretiò collata, non sint, nisi atomus, comparata totius universi aut alterius vastissimæ molis machinæ; cum voluptas, quantacun-

atque ex creatæ rei dulcedine hauriri potest, in comparationem cum illa, quam DEI beata possessio generat, venire nulla ratione possit. Ex quo manifestè conficitur, illam animi quietem, quam terrena secum bona videntur homini afferre, nunquam fas esse cum illa comparari dulcedine, quam gradus cælestis gloriæ, utcumque humilis, Beatis mentibus infundit, etsi tempus, quo terrestris cælestisque hujus thesauri possessio duraret, esset simillimum.

II. Bonum, quod momentò non durat longius, & quod præstantiâ suâ non excedit puncti cuiuspiam apicem, finitum est utique; atque adeo nullam cum re infinita, hoc est immortalis, & quoad excellentiam suam inexplicabilis, habet similitudinem. Omnia verò hujus vitæ bona finita sunt, quia momentanea, neque punctulo, quoad præstantiam suam grandiora: ac cælestis è contrario gloriæ quantavis parcissimæ portio, præmium Unicæ ad DEUM elevationis, æterna est, & omni descriptione excellentior. Ergo omnes hujus vitæ deliciae cum gradu gloriæ tenuissimò, qui in elevationis ad DEUM unicæ præmium potest cadere, nihil habent similitudinis.

III. Qui se humanis negotijs cum salutis suæ periculò committit, jacturam eligit infinitam,

tam, infinitum scilicet relinquens, ut finitum
locretur. Qui verò prudenter sua curat, ejus-
modi jacturam non eligit. Qui prudenter igitur
sua tractat, nunquam ejusmodi tractat ne-
gotia, quæ cum salutis suæ detrimentò con-
juncta esse intelligit: sed quidquid habet præ-
manibus, id profectui suo ut deserviat, studet,
neq; æstimat aliquid curâ suâ satis esse dignum,
nisi quoad emolumentum suum, & Divinæ
gratiæ incrementum novit conducere.

IV. Jactura quædam infinita est, si, ut fini-
tum aliquod obtineas, rem perdas infiniti pre-
tj. Tu verò, utcumque perfunctoriè Creatu-
ram videaris diligere, quòd si illam tamen non
ut DEUM sed ut illam ames, jam infinitum bo-
num erogas, ut finitum merceris: perdis enim
aliquem cælestis gloriæ gradum, bonum scilicet
infinitum, quem lucraturus jam fuisses, si par-
tem illam animi tui, quam Creaturæ indulxisti,
DEO Conditori tuo consecrâsses. Utcumque
igitur remissus videatur Amor, quem Creaturæ
impendis, cum illam propter se, & non propter
DEUM, diligis, jacturam miser jam fecisti infi-
niti pretij.

Ecquid Tibi jam animi est, mi Lector? Nun-
quid convictum te fateris? Ad DEUM omnia,
& ad salutis nostræ securitatem referre, nūq-
quid

quid est unicum duntaxat habere negotium, & tamen obligationibus, quas incumbere sibi quisque novit, omnibus ex integro satisfacere? Quòd si ita se rem habere intelligis, quid incalsum contra invictæ Veritatis vires reluctaris? Cur supremum tibi bonum tuum stultè invides, & inconsulto affectu infelicitatem tuam ultro amplecteris?

Nihil obsecro dubita, quin manifestæ adeo Veritatis sincerò ductui totum te committas; cura salutis tuæ non impedit, mihi crede, ut quæ tibi, quæ proximo debes, integerrimè non impleas, quin imò adjumento tibi erit, ut officium tuum facias sincerissimè.

Quemadmodum enim Divina illa Jussio, quò DEUM ex toto corde, ex tota anima, ex tota mente, & ex omnibus viribus nostris jubemur diligere, illum amorem nullatenus impedit, quò sanctè nostrammet complectimur animam, & proximum prosequimur, imò & eundem perficit & promovet, cum necessum utique sit, ut, qui DEUM amat, ut finem suum, eundem amet, & amet insuper propter ipsum, quidquid & quantum amari ille præcipit. Ita studium illud sapientissimum salutis nostræ & augendæ in nobis Divinæ gratiæ nihil omnino ponet obstaculi, quò minus illam, quam pro Divini be-

neplaciti ratione ad negotia nostra curanda afferre par est, vigilantiam omittamus; sed attentiores nos faciet, eoque inductura est, ut hæc, tanquam Conscientiæ & Virtutis sacrosanctæ dictamina, nobis proponamus, neque aliter in rebus nostris occupemur, quàm juxta Divinæ legis aut beneplaciti normam.

Et hæc Res nostras tractandi ratio multum affert ad successus felicissimos emolumentum; tum quòd mens, quæ hac sese ratione negotiis applicat, impetuosis passionum tumultibus libera, tranquillius modos illos dispicit, quibus ad finem suum quodvis commodissimè deducatur; tum quòd largiùs Divina Majestas conatus illos benevolentia suâ prosequatur, qui aliud præter æterni Numinis gloriam non intendunt. Nihil igitur verere, quin Veritatem hanc ælaci assensu excipias in hac vita: non aliud tibi nimirum impensius curandum esse, quàm ut coram DEO tuo in omni virtutum studio industriè proficias.

Memini verò cum ejusmodi homine mihi negotium esse, qui salutari DEI timore imbutus vivat: & idcirco in hoc duntaxat fui, ut ostenderem, humanis re rebus, ubi salus tua vel tantillum periclitatur, immisceri non debere. Quòd si mihi cum altero quopiam esset colloquium,

quum. latius non nihil istud prosequeret; tunc ostenderem, pro omnibus hujus vitæ bonis jacturam spiritualis cujuscumque lucri, etiam minimam subiri non debere, & longè adhuc insipientius, ad obtinendam terrestrium bonorum vilissimam aliquam portionem, adiri periculum faciendi jacturam omnium, quæ in Paradiso expectantur, & experiendi Vindicem Dei manum, reprobos in infernis ignibus æternum punientis. Quid enim est in hac vita adeo pretiosum, ut dignum sit, quod jacturam felicitatis æternæ & sensu acerbissimo infernalium tormentorum emi dignum sit, etsi æternum foret? Te, mi Lector, gaudeo, & gratus inde Deum benedico, non indigere hujusmodi consilio. Rogo autem & obtestor Te, penetra, quantum fas tibi erit, animo que penitus impressum serva, quod identidem tibi jam nunc suggero, unum esse negotiorum omnium negotium, quod curari dignum sit accuratissimè; neque fas esse, ut ex spiritali profectu tuo partem, utcumque videbitur contemptissimam, perdendi adeas periculum, etsi bona huius vitæ omnia lucrari posses; cum ejusmodi jactura non possit esse nisi cum ingenti salutis tuæ detrimento conjunctissima.

Hæc verò cum ita se habeant, poterisne ad-

hac inficiari, intolerabilem esse stultitiam, salutis tuae, hoc est, summum, quod habere potes, negotium omni industria non curare. Sanè non existimo. Intellego enim, non nisi hebetum id esse, & stultorum, ut res inanissimas industrie procurent, graviora negotia velut pueriles nugae contemptim duntaxat tractent. At quænam inanes hæ recula tandem sunt, nisi bona hujus vitæ, quæ neque puncto majora sunt, neque longiora brevissimo momento? Quid autem jam magnum merito dices aliud, nisi illam felicitatis infinitam communionem, quæ DEUS ipse æternum felix est, & securissimam ab illis tormentis libertatem, quæ damnatos æternam cruciant. Quid ergo stultum denique & insipiens esse judicandum est, si ille imprudentis nomen non meretur, qui, caduca cum sectatur, æterna negligit?

Porro & illud stultorum esse non ignoras, ut inverso rationis recto ordine, Finem pro mediis, & media pro Fine amplectantur, ut si res omnes, quas contingit illos aggredi, ad arbitrium suum trahere, suæque in potestate successum habere videantur. Jam quo in negotio turpius invertitur hic rationis usus, quàm in quo æternitas temporis postponitur, & æterna nostra felicitas nescio cui fugaci voluptati, quam neque

R in

in arbitrij nostri potestate relinquit DEUS, nisi
ut paradisi comparandi sit pretium? Nunquid
ergo, stulte peccator, arbitrato tuo, quasi domi-
natum exerceres liberrimum, demum omnia
speraste acturum? Nunquid cum pro libidine,
dum viveres, egeris omnia, alium subinde re-
perturum te non putas, cujus voluntati, utcum-
que invitus, cogaris te submittere? Nunquid
vindicti penas Justitiæ daturus es, quas violati
tam sanctis, tam sapientibus, tam salutaribus
imperii Conditoris tui commeritus es? Abi-
quantò ageres sapientiùs, si jam nunc ex illius
sapientissimi Creatoris tui voluntate studeres
agere, quæ agis? Quid enim, nunquid aperiti
quod ajunt, oculis boni maximi irreparabilem
jacturam facillè sustines incurrere? Ecquæ ma-
gna tandem jactura censebitur, si illam non
æstimas, quâ bonum perdis infinitum? Ecquæ
error demum immedicabilis dicitur esse, si illum
non judicas esse talem, quò amittes in hac vita
quod neque hujus, neque futuræ vitæ laboribus
erit unquam reparabile? Esto sanè, largiatur tibi
DEUS ad illa virtutis officia tempus adhi-
reliquit, quæ neglexisti hætenas, non tamen
errores, quos admisisti, satis emendare te possi-
spera; jactura, quam passus es, est irreparabi-
lis: si sanctis te laboribus, cum potuisses, occu-
pa

pallēs, æterna tibi & major, quàm nunc sperare
potes, obligiffet in paradiso gloria. Nunquid
ergo insaniam esse dices, æternum quodammo-
do lucrum momenti unius puerilis voluptatula
mercari? Et nõnne id ages imprudens, si terre-
nis te curis cum salutis tuæ dispendiõ commit-
tes? Nõnne causæ factis habiturus es, damnan-
di æternis lætibus torporem tuum? Certè qui-
dem Beatas etiam mentes æterna felicitas ita
omni dolore facit liberas, ut necessitatem ta-
men illis imponat, admissos in vita defectus suos
æternum damnandi. Per DEUM, ô Animæ
me, perque te ipsum te obtestor, nihil unquam
deliberato consensu committas, quod ejusmo-
di detestatione aliquando dignum sit.

Neque hic excuses, te velim, ingentem illo-
rum multitudinem, qui eadem tecum cæcâ insa-
niã laborant. Certè enim arrogantia, avaritia,
impietas, & si quid ejusmodi porrò vitiorum
est, non sunt idcirco minùs detestanda, quòd
communis & quotidiana sint; proinde neque
isthæc de qua sermo est, vesania idcirco minùs
est execrabilis, quòd tam multis illa solennis sit:
hoc quidem est indubium, quòd est frequentior,
tò sunt pauciores, qui illam pro meritis suis exe-
rentur; & quoniam, qui illa laborant, eam
non detestantur, facile est, ut in alios quoque

immigret, malúmque fiat ex die in diem auctius. Sed cave, abusús te hujus frequentia & veluti consuetudo decipiat : erit tibi olim negotium cum ejusmodi actuum tuorum iudice, qui non aliter rem quamlibet, ac in se futura est, vel damnabit, vel approbabit : peccantium ille multitudinem non intuebitur, aliámque ejus rationem non habebit, quàm quanta ad augetam severitatem sufficit, quam in illos exeret, qui tam impudente, tàmque communi gratia suæ contemptu injuriæ contra infinitam suam majestatem esse ausi sunt.

Quòd si in his duobus punctis mecum jam sentus, ad tertium pergamus, & dicamus, oportere omnino, ut incomparabilem hanc stultitiam omni cura vitemus, re caduca prorsus nulla spiritali profectui prælata; & necesse per consequens esse, ut statuas tecum, abstinere quàm longissimè ab illorum stulta nimium cæcitate, qui, ut si fatali suimet odiò insani laborarent, æternam salutem suam manifestis periculis obres inanissimas exponunt, peccatis se mortibus quasi per jocum nefariè implicantes: ne velim te contentum duntaxat esse, si securus de felici exitu salutis tuæ negotium te præstitisse putes; ita potius studiosum te opto esse, nunquam satis prospectum huic rei adhuc esse iudices.

Hac proinde adhuc horâ, hâcque momento tecum statue, modò, quò poteris, optimò, salutis tuæ negotium curare. Hoc, inquam, momento; quòd si enim distuleris, neque ages hac in re quidpiam, & ne peior fias, incurres periculum, & fortasse eam vivendi rationem inibis, quæ illâ, quam modò tenes, sit iniquior, hoc est pessima. Ne contemne, obsecro, invitantem DEUM, nunquam securum fuit obturare Divinæ voci aures; ausculta potiùs, quid loquatur in te Dominus, tēque vocanti libens, si sapias, submitte. Ab illo venit, quod tibi animum intus tangit, monitum; illius est beneficium illa sancta, quam experiris, prospiciendi salutis tuæ Voluntas & propositum. Quòd si fixum tibi est, quæ decrevisti, exequi, hunc ordinem, quòd id commodissimè licebit aggredi.

Primò cum bono DEO tuo tecumque ipso disquires, & intelligere laborabis, num animus tibi tuam spem aliquam, & quantam faciat, quòd in gratia DEI sis; tum attentè tecum delibera, num aliquid, aut quidnam virium tuarum sit, quod, si agas, securiorem te æternæ beatitudinis tuæ faciat. Qua tamen in re nihil anxie mentis scrupulosa & implicata consilia sequare, sed ductum potiùs vel rationis cujuspiam, quæ occurret, solidæ, vel ejusmodi

R 3 cer-

certè personę , cui securè tantum negotium pos-
sis committere.

Deinde cùm feceris aut decreveris saltem fa-
cere , quidquid ad hanc beatam animi quietem
& de gratia Divina certitudinem videbitur op-
portunius , tuarumque virium fuerit ; coram
DEO, teque ipso, tanquam negotij hujus testis
certissimò , firmum animo statuas propositum,
nunquam hanc vivendi , quam tibi tenendam
descripsisti, rationem dimittendi , idque omne
solenter obeundi, quod factu opus fore cognove-
ris, omittendi autem, quidquid fieri non erit
consultum. Huic decreto aliud adhuc conjun-
ges, quò statuas, in augenda tibi Divina gratia
pro virium tuarum robore non in dies , sed in
momenta etiam singula, profectum facere. Hæc
porrò curarum summa tibi erit , ut in rebus,
quoad licebit omnibus, Divinam gloriam, tu-
que Animæ salutem cures & augeas. Hoc tan-
dem, quod jam concepisti, propositum tam al-
tas in mente radices ut agat, præstabis, que con-
servando ejus vigori opportuna sunt providen-
do, idque frequentissimè , primis his repetitis
affectibus renovando, ut nunquam in te valeat
senescere, aut tepore noxio remitti.

Jam verò illud quoque negligendum non est,
ut effectui dare studeas illas animi illustrationes,
quibus cælitus eruditus intellexisti , quantum

referat, salutem Animæ tuæ rebus creatis
omnibus præhabere. Cave igitur, ne unquam
felicitatis tuæ sis negligens, ut nocere tibi ultro,
reiciuaspiam creatæ studio, sustineas. Intellexi-
sti sanè, quòd, quidquid in hac vita pretiosum
vulgò creditur, nullam, si comparatur cum eo,
quod in patria speramus, æstimationem mereat-
ur. Fixum ergo ratumque tibi sit, deliciis
humanis omnibus, utcumque futuræ sunt
amabiles, alacri animo nuncium remittere, ut
virtutis actum, quantumvis minimum, ut vide-
bitur, exercere valeas, adversis verò occurrenti-
bus pari constantia & alacritate obviare, ut ejus-
modi scilicet instrumentis, quibus ad æternam
felicitatem nostram novum semper pondus,
novumque incrementum adijcitur.

Denique jam nunc providus tecum ipse con-
sidera, quid difficultatis in hoc negotio ab il-
lorum exemplis, qui simili tecum torpore labo-
rârunt, passurus sis. Quòd si malè sua atque
seguiter curant, rationem sanè Vindex DEUS
exiget; hunc, si sapias, unicum intueberis: hic
est, qui te vocat modò, qui que actus aliquando
tuos severus Judex discernet: quæ temeritas
foret, tam benignè te Vocanti resistere? De-
mam jacturam momenti, non optimè in Di-
vino obsequiò impensè, detestatio sequitur æter-
na, sed inutilis.

C O N S I D E R A T I O
Pro Tertia Die.

De Oratione Mentali & Vocali.

Elevatâ ad DEUM mente supplex gratiam postula, qua, quod modò cogitas agere, magni ad profectû tuum momenti ages, quoad licebit optimè. Tum primò considera, num mentalem Orationem, vi Religiosi instituti tui obcundam, neglexeris aliquando, aut frequenter, & cùm non obligeris, tunc tamen eam omiseris, cùm opportuna illam exercendi occasio suppetet. Utrumque enim non sine magno profectûs tui detrimentò contingeret. Quòd si dubium tibi sit, quid hac in re DEO potissimùm acceptum sit, prudentis te Viri juvabis consiliò, si quæ in utramque tibi partem occurrunt, sincerè illi exposueris.

2. Cura, ut, quæ meditaturus es, studiosè tibi præpares, neque coram DEO statuas, non consideratâ priùs, super qua cum illo loquaris, materiâ. Hoc enim, ut scriptura loquitur, *tentare DEVM* esset. In hac verò electione virium imprimis tuarum, & spiritalis profectûs tui rationem habe. Cave, sequaris hoc in negotio quorundam inconsultos impetus, qui altissimùm sapientes sublimi illi Divinorum attributo

bonorum meditationi se audent committere. Si
DEI ad hoc orandi genus nutu vocaberis, bene
feres habet, sequere invitanti; sed qui ultro se
Rebus tam augustis ingerant, non sint nisi pau-
cissimi. Neque sensibilis tu consolationes pueri-
liter venare, illas præ aliis materias seligens,
quæ te blandius demulcent. Virtutis potius ac-
quirendæ methodum observa, & passionum
morficandarum habe rationem, & sic tandem
illa tibi meditanda sume, quæ huc opportuna
sunt.

3. Quæ frequentior debet esse bonarum
mentium occupatio, illa est, quam sanctus Pe-
trus duplici capite, cognitionis & amoris JESU
Christi Salvatoris nostri complexus est. Et id-
circo in sanctissima ejus vita, acerbâque passio-
ne consideranda, frequentius versantur. Unde
te quoque velim, si quidem purgativæ viæ me-
ditationibus probè expiatus es, in Servatoris tui
mysterijs, quantum poteris, exerceri; sed cave
abulius illorum incurras, qui imprudenti curio-
sitate Celsissimam Humanitatis ejus dignita-
tem, & res admirandas, quas vel in sanctorum
suorum gratiam, vel ad hostium supplicium
operatus est, rimari præsumunt; id quod agere
non rarò vanitatis habet aliquid. Intuere JE-
SUM tuum, ut imiteris, quem consideras, &

R § ejus-

ejusmodi inde vitæ tuæ morumque ideam effinge, ut in affectum, & ipsam quoque vitam ex affectu derivetur.

4. Non inconsultum est, textum aliquem, vel ex Evangelio, vel Epistolis S. Pauli, Psalmis Davidicis, vel ex quocunque alio pio libello seligere, pro quotidiana faciendæ meditationis materia: omnibus tamen promiscuè hanc meditandi formam præscribere, non usque adeo conveniens videtur. Multi enim in discursibus vagarentur, qui & sibi parùm utiles, & DEO parùm futuri essent gloriosi. Longè adhuc rariùs admitti debet, ut homines nihil ad huc supra communem sanctitatem elevati, in Propheticos, vel alios sublimiorum sensuum libros incautè involent. Securiùs est ad manum habere meditationes à perito quopiam Authore jam paratas, & in ordinem suum digestas, iisque, prout experientia suadebit faciendum, uti.

5. Sed nolim contentus sis, penes te solum ejusmodi meditationes jam compositas habere, sed noctu illam tibi quotidie præparare curabis, quæ sequentis diei futura est manè occupatio, notatis industriè punctis, quæ complectitur, & considerationibus, quibus te liberaliùs impendes, & affectibus tandem, indoli tuæ magis idoneis. Inde cùm decubueris, ante somnum

rerum

rerum, quas in crastinum preparasti, memori-
am renova, earumque etiam mane, cum exper-
giseris, assuesce meminisse, sedulo tecum repu-
tans, cum DEO tibi mox agendum esse. Quod
si cum Rege loquendum tibi esset, nonne ma-
jor adhuc de imminente colloquio esset tibi
cura?

6. Cave, unquam ita inurbanus orationem
accedas, ut ad meditationem illico ab alia qua-
vis, etiam profana. actione pergas. Certè enim,
si cum quocunque sæculi magnate tractandum
tibi esset, nunquid diligentior ad id esset tua præ-
paratio? Collige proinde paulò antè, quàm or-
dinaris, sensus tuos, velut expectans ante Cu-
biculi fores, dum ad ingressum tandem admit-
taris.

7. Ingredere igitur ad orationem tuam cum
quanta poteris reverentiâ & submissione. Hæc
enim, & cum inchoas, cum perseveras, & tan-
dem etiam cum desinis orare, animi tui debet ef-
se dispositio, quæ & valens admodum contra
distractionum impudentes impetus erit præsi-
dium, precèsque tuas & faciliè faciet audiri, &
cum majori, quàm spondere tibi alioquin pos-
ses, emolumento admitti. Præterquam quòd &
illud ex hac mentis & membrorum modesta
compositione proficiatur commodi, quòd &
pri-

primò te collocet, & conservet etiam in DEI Creatoris tui præsentia, & DEUM, ut se tibi benignius indulgeat, permotura sit, plusque subinde valeat, quàm omnis alia orationis forma prodesse possit. Atque ita etsi tempus orationis tuæ integrum non nisi in ejusmodi annihilationis & humiliationis coram DEO tuo affectibus transigendum sit, si non idcirco tædiò quodam superatus, ab oratione desistas, sed constans in officio perseveres, nihil puta te perdidisse.

8. Non omitte unquam sub orationis tuæ initium, supplex à DEO postulare, ut omnes & Corporis & animi tui vires in tam sancto negotio idoneè adjuvent. Deinde præludia præmittes, prout materiæ, quam meditaberis, ratio exposcet, & prudens eâ super re consilium suadebit. Loci compositione facienda nolim ea put tibi multùm fatiges; sacra quæpiam mysterij præsentis imago hanc ad rem posset esse utilis: in eo potiùs totum versari te volo, ut & memineris cum DEO te loqui, & fructum, quem desideras, ab eo demissè studeas postulare.

8. Puncta singillatim, & eò, quò digesta invenies, ordine, meditanda sumes. Exerce in singulis memoriam aut intellectum priùs, considerando eam, quam continent, veritatem actum

actumque fidei super illis excitando. Discursum deinde forma, & sedulo inquire, quid conclusionis ex ejusmodi te Principio opus sit deducere. Demum affectus suppone conclusioni jam factæ maximè idoneos: & in his quidem ita te velim detineri, ut eos potissimam orationis tuæ partem esse jubeas, qui tamen si efficaces sunt, ex prudenti consideratione plerumque nasci debent.

10. Porro affectus isti possunt esse multiplices, & vel iidem frequentius iterari, vel novi iisque varij excitari. Neque enim utilis est occupatio, si consideratione ita duntaxat labores, ut nullo voluntas affectu moveatur; & proinde si sanctis mentem affectibus persentiscis incallescere, cave tunc ad alterius cujuscumque rei considerationem properes. Persevera, quantum licuerit, in sanctis, quos expertus es, motibus. Certè non ideo hinc assistis, ut mediteris multum. Peritius autem & utilius mente & affectu, quam discursu solum adhibito precaris.

11. Incides sæpenumero ejusmodi affectuum sanctorum beneficiò in colloquia cum DEO, Beatissima Virgine, vel aliò quopiam Sanctò instituenda, quin & cum anima, cum corpore tuo, aut cum aliis mundi hujus Creaturis loqui utiliter continget; qui orandi modus

dus Colloquium ab Ascetis dicitur, quamvis id,
 quod alloquimur, respondere nihil aut possit
 aut soleat. Et hæc, quæ retuli colloquia, quam-
 vis bonum sit frequentius, quamdiu meditari
 tempus durat, instituere, maxima tamen sub
 orationis finem eorum habenda est ratio, tem-
 pusque aliquod hinc insumendum; ut vel novo
 calore, quos hætenus habuisti, affectus inflam-
 mes, vel novos aliquos elicias. Illud tamen
 observa, ut, si cum DEO Sanctisque ejus con-
 tingat Te colloqui, peculiari in ea re demissio-
 ni & reverentiæ studeas.

12. Quemadmodum varij sunt affectus, qui
 circa unam, quam deduxeris conclusionem,
 possunt elici, ita non prohiberis, multiplices ex
 eodem principio conclusiones statuere: quod
 eò consiliò dictum puta, ut nunquam de occu-
 patione sis sollicitus. Cave tamen in his discursi-
 bus curiositati nimium indulgeas, eosque sine
 fructu suscipias, & proinde speculationes aliò
 tantisper ablega, ut quæ scholis potius, quam
 orationi sint aptiores. Est sanè res ista non ineffi-
 cax sathanæ deceptio, quâ mentes quorundam
 noxiè circumvenit, qui profectus alioquin non
 contemnendi, & magnæ cum DEO familiari-
 tatis adipiscendæ capaces sunt.

13. Pro explorato habe, singulari quadam

ratione melius esse, si Orationis tempore patiaris, quàm si agas. Longè enim aliter DEUS per te quàm per te operatur. Idcirco Summæ illius Majestati non importunus nimium ut sis, cavendum tibi est; id quod fieret, si ita continuo illi loquerere, ut vicissim tibi loquentem nunquam audias: id potius sedulo observa, ut mentis demissâ reverentiâ tantum vel etiam amplius curæ sibi sit, audire loquentem ad te DEUM, quàm discursibus vacare. Quòd si igitur absque tua opera, motus in animo salutare percipias, à DEO profectos puta, & tanquam submissa cælitus munera modestè excipe. Si quando illustrius quoddam jubar absque industria tua singulari mentem implet, tunc loqui tibi DEUM intus existima, & ausculta, quâ par est, demissione, loquentisque imperia, quâ decet, gestientis animi promptitudine accepta. Dolos tamen & illusiones mali dæmonis hac in re studiosè vita, & idcirco securo te & prudentis magistri ductui per mitte.

14. Indubitatum est, hanc orandi methodum & fructuolam admodum, & jucundam etiam esse, si quidem Divinæ Bonitati placeat animam eâ utentem benignis profectibus adjuvare. At non minùs etiam certum est, magis esse rem fallaciis obnoxiam, cum teterrimi ho-

hostis nostri illusiones pro Divinis imperiis incauti accipimus, Quocirca, ut ad oraculum indubitatae Veritatis confugas, necesse est. Neque tamen usque adeo etiam illusiones & fallacias ubique suspicare, ut & aliam in cor tuum cogitationem non admittas, quàm illas duntaxat, quas proprio labore tuo illic parturisti, & alio affectu moveri tibi animum non patiaris, quàm quem ipse non excitasti. Sicca profectò foret, tam anxij timoris vitiò, ejusmodi meditandi forma. Sublimes quidem illæ methodi orandi, quibus quandoque rapiuntur aliqui, vigili, non nego, cautelâ opus habent: sed nihil tu hîc suspicare fallaciæ, si hanc, quam legis, se habere orandi normam, longè à sublimi illa contemplatione adhuc abes.

15. Cùm finieris orationem, ejusdem deinde examen ut instituas, non omitte. Observa autem peculiare vel defectus vel profectus etiam, quos reperies. Stude, ut diem meditatio tua integrum teneat, quamvis orationis loco non divitiis, quàm Religiosæ tuæ leges exigant, assitas. Ah! quanti sunt, qui laborant errore illo pessimo, quem S. Jacobus memorat: Vident & contuentur se in speculo, & abeunt, & ut primum ab humo, in qua prostrati oraverant, se erigunt, jam & orationis, & omnium, quæ illic acci-

acciderunt, incipiunt oblivisci. Si bene & penitus meditatus es, non evanescet tam citò, quòd illic collegisti: sed matutinæ illæ preces tuæ largam credo materiam tibi suggerent jaculatoris identidem affectibus Divinam interdum mentem sollicitandi. Et quæ tibi affectuum illorum cura est, tam efficacium, tamque illustrum, & usu & commendatione sanctorum hominum?

16. Duplex est genus hominum, qui ductu & consilio, ut bene orare discant, præ ceteris indigent. Illi nimirum, qui nondum magnos in Oratione, quam longo quidem tempore jam exerceant, profectus fecerunt, & illi, qui insuetas quæpiam orandi formas jam attigerunt, & exerceere solent. Utrique magnis quidem fallacis sunt obnoxij, sed hi posteriores longè adhuc, quàm primi, periculosius exitio suo, si quidem prudenti judicio non ducantur, admoventur. DEUM igitur supplex obsecra, ut suo te ductu clementissimè juvare dignetur: deinde spiritualium etiam Librorum sequere consilia, & demum hominum in DEI obsequio peritorum, & sapientum placitis acquiesce; illorum præcipuè, qui eandem tecum vivendi rationem, cum capaces cæterà & probi viri sint, tenent, & experti suadere possunt, quid factu sit consultius.

S

17. Vo-

17. Vocalis Oratio, ad quam peccati, si omittas, supplicio obligaris, mentali orationi, quam ultronea Religione obeundam suscipis, præferenda est. Si utraque arbitraria tibi est, nunquam omittere mentalem debes, ut vocali possis vacare. Si tandem meditandi nullam habes peritiam, magnò tamen Vocalium precum numerò ne te obruas. A Patre igitur tuo spiritali intelliges, quantum Orationi tempus, & cui orandi generi te tempùsque debeas impendere. Ea porrò, quæ oras vocaliter, quietè recita, & cum animi applicatione devotioni stude. Satis oràsti, si bene oràsti. Consultius erit, parùm, sed integrè & decenter dicere, & tempus præscriptum rectè tam sancto operi consecrare.

18. Ad quas obligaris preces, eas, ut exactè dicas, cura, & præter integram omnium pronuntiationem attentioni stude, quâ vel de verbis, quæ pronuncias, cogites, vel de re, quam postulas, vel de eo, quocum, dum oras, loqueris. Hæc enim triplex attentio salutari animum affectu mulcebit, & reverentiam illam tibi persuadebit, quam ei, cui loqueris, jure suo debet exhibere. Noli inutili properatione ad finem contendere, quasi utiliùs in quocunque alio negotio exigere tempus valeas. Corporis situm illum tibi serva, qui ad reverentiam tibi consec-

vandam erit accommodatior : sed cave, talem ut eligas, qui nimium corpusculi viribus incommodet, & ut paucis absolvam, ita tecum statue, te, cum DEI, sanctissimæque ejus Matris decantas præconia, Angelorum & calitum obire munus: cõigitur affectu id exequere, quò id facturi essent tam pretiosi Encomiastæ.

19. Ter sanctum & admirabile DEI nomen nunquam subire tibi mentem debet quin illico conveniente illam reverentiã tantæ majestati inclines. Inquire igitur, an non insensibili quãdam ignaviã perniciosam consuetudinem induas, quã veluti contemptum agas cum infinita DEI majestate. Nunquid enim sunt aliquæ, quas interdum facis orationicula, quas nulla vel attentio vel Reverentia commendat: cujusmodi sunt triplex per diem Angelica salutatio, Benedictio mensæ, & gratiarum postmodum actio, ac plures, quas deprehendes, si diligenter perquireris, & quibus idem adhæret vitium. Equidem verò etiam non cogitans jacturam facis, mi Lector, hac mentis desidiã.

20. Considera, utrùm piam consuetudinem non tenere possis, Salvatoris tui, & Matris

tris ejus dignissimæ cultui Litanias de Nomine
JESU, & Lauretanæ de Beatissima Virgine
quotidie recitandi, dicendi item Rosarium.
Quid precum offers Sancto Josepho, quid An-
gelo Tutelari, quid Patrono tuo singulari, quid
aliis Cælitibus, quibus vel titulis arctioribus
obligatus, vel teneriore affectu
addictus es!

QUAR.